

A baloldali együttműködés - a demokrácia megvédésének és továbbfejlesztésének előfeltétele

A mai nemzetközi és hazai körülmények között a jobboldali nacionalista radikális populizmus meg-megújuló támadásainak folyamatos pergőtüzében, a transznacionális monopoltoke agresszív gazdasági és politikai (hozzátehetni katonai) nyomása alatt, gyakorlatilag igen szűk jelenleg a baloldali erők tényleges mozgásteret. Ezen belül az a realitás, hogy keressük és közösen alakítsuk ki azt a **progresszív demokratikus minimumot** rövid és középtávra, amely napjainkban képesé teszi nem csupán a szociális haladás iránt érzékeny baloldali, balközép demokratikus erőknek az egymáshoz közelítését, lépéseik összehangolását, hanem lehetővé teszi az egyeduralomra törő szélsőjobboldali-jobboldali erőkkel szemben a politikai passzivitásba hátrált jelentős néptömegek, kiábrándultak, s a nem kis számú közömbösök szétszórt tábort a veszélyeztetett demokratikus vívmányok védelmére, megerősítésére, a társadalmi haladás aktív tudatos körének lényeges szélesítésére.

Az eddigi vitákból kiviláglik, hogy hosszabb távlati céljaikban, nézeteikben és módszereikben egymástól meglehetősen távol állnak egymástól a progresszió egyes csoportjai, szuverenitásukat súlyos hiba lenne sérteni: együttműködésük csak messzemenően demokratikus, párbeszédre alapuló, konszenzusos, rugalmas módszerekkel formálható. A közös nevező megtalálásához nem lehet behunyni szemünket, az országot és a világot közvetlenül sújtó bajok elhárításának szükségességétől. Az ország létező pénzügyi egyensúly hiányának leküzdése akár akarjuk, akár nem, kikerülhetetlen. Hazánk modernizálásához nélkülözhetetlenné vált a reformok egész sora. Az azonban, hogy ez **hogy** valósítható meg, már vita és megegyezés kérdése szocialisták, liberálisok, józan konzervatívok, a múlt tanulságaiból tanuló progresszív kommunisták számára csakúgy, mint a közvetlen érdekeiket védő szervezett munkásoknak, alkalmazottaknak, értelmiségieknek, termelésük és megélhetésük hatékonyabb megoldásait kereső falusi dolgozóknak, nőknek, fiataloknak, nyugdíjasoknak, nemzetiségi-etnikai kisebbségeknek, különböző vallású, világnézetű társadalmi

csoportoknak, benne az ország és saját érdekeiket valóban összegegyeztetni kívánó vállalkozóknak is.

Hogyan közelíthető meg jelen körülményeink között ez a közvetlen „progresszív demokratikus minimum”, mely kedvezőbb helyzetbe hozhatja a baloldali orientációjú erőket is **az ország haladást kívánó nagy többségének mozgósítására?** Érintsünk néhányat a napirenden lévő legfontosabbak közül.

Kétségtelenül mindannyiunk elsőrendű közös érdeke: **az ország pénzügyi-gazdasági egyensúlyának mielőbbi megalapozott rendbe hozása, stabilizálása**, amely azonban nem megy senki részéről átmeneti áldozatok nélkül. Ez a „válságból” kihozó hatalmas feladat nem jelenthet sem felelőtlen voluntarista „szociáldemagóg gazdaságpolitikát”, sem az ország lakossága nagy többségének érdekeit ignoráló „közteherviselés” igazságosságának megsértését. Ehhez megkülönböztetett gondot kellene fordítani az adó-politikánál arra, hogy nem lehet kivételezettséget adni a „gazdagoknak”, áthárítani a terhek, áldozatok nagyobb részét a termelő-dolgozó néptömegekre, figyelmen kívül hagyni a „progresszivitás” elvét az adó-megállapításoknál, elhanyagolni a jelentős tömegű „szegénységet”, a munkanélkülieket, az ország elmaradott térségeit, segítségre szoruló társadalmi és etnikai rétegeit.

A szociális esélyegyenlőség feltételeinek igazságosabb megteremtése megköveteli a dolgozói érdekvédelem jogainak helyreállítását, szilárdabb garanciáit. Ennek elengedhetetlen része a szakszervezetek szerepének megerősítése: működésük biztosítása minden munkahelyen és tényleges partneri beleszólásuk az országos és ágazati kérdések eldöntésébe is. Ehhez új Munkatörvényre van szükség: a dolgozói ellenőrzési jogok visszaállítására a munkahelyeken, kollektív szerződések meghozatalánál, és betartatásánál, a bérügyekben, a munka- és az életkörülmények javításánál, beleértve az egészségügyet is. Az infláció mértékével párhuzamosan nélkülözhetetlen emelni a minimumálbéreket, korrigálni a létminimum szükségességét →

komolyan véve az elmaradott nyugdíjakat, s megvédeni a nyugdíjak reálértékét. Nem szorulhat háttérbe a családpolitikában az arra rászoruló gyermekek nevelése anyagi támogatásának ügye az arra rászorultak elve szem előtt tartásával, s a dolgozók gyermekei tanulásának és tehetségei továbbtanulása anyagi feltételeinek biztosítása, a pályakezdő fiatalok munkája és életkörülményei megalapozásának előnyben részesítése.

Az ország és benne a néptömegek boldogulását előbbre mozdító általános demokratikus politika elképzelhetetlen *házánk adottságainak és érdekeinek megfelelő korszerű gazdaság fejlesztése központi láncszemként kezelése* nélkül. Ehhez kell igazítani elhelyezkedésünket a gazdasági integrációs folyamatok munkamegosztásában, s szerkezetükben a számunkra előnyös ágazatokba összpontosítani beruházásainkat, szakembereink kiképzését, verseny-képességünket, és pedig nem csak régiók piacain, de szélesebb térségek lehetőségeit is tudatosan felhasználva. A foglalkoztatottság bővítését valamennyi tulajdonformában célszerű ösztönözni. A közellátó intézmények állami kézben tartása előnyösebb, s különösen a mezőgazdaságban a versenyképesség növelése érdekében a kisvállalkozások különféle rugalmas társult formáinak támogatása látszik hatékonyabbnak. Optimálisan ki kellene használnunk országunk geopolitikai helyzetéből adódó előnyöket, s infrastruktúránkat, exportunkat-imporkunkat, turisztikánkat ennek megfelelően célszerű fejleszteni.

Létkérdésünk demokráciánk megingott intézményrendszerének erősítése: megvéde az új fasisztoid tekintényuralmi törekvésektől, melyek napjainkban a teljesíthetetlen, a tömegeket félrevezető szociáldemagógiával, s a rasszizmus és az irredentizmus felélesztésével agresszíven jelentkeznek, alkotmány-, és törvényellenességre buzdítanak, s ennek maguk is cselekvő szervezői. A demokrácia hívei ezzel szemben csak tudatossággal és szervezettséggel, az összefogás erősítésével képesek védekezni, s a demokrácia dolgozói vonásainak továbbfejlesztésével sikeresebben előbbre lépni. A bürokratizmus, korrupcióval, rendbontással, a bűnözés, a megtorlatlan rágalmozások terjedésével, a közerkölcsök és humanista, patrióta tudat rombolásai ellen nélkülözhetetlen fellépünk: a képviseleti demokrácia alkotmányának megfelelő szigorúbb működtetése mellett nagyobb szerepet kell juttatni a népi ellenőrzés, közvetlen demokrácia intézményeinek kiépítésére, a társadalmi kis-közösségek demokratikus öngazgatására és kezdeményezéseire. Közvéleményünk nagyobb objektivitást, a demokratikus szabályok következe-

tesebb érvényesítését várja el az ügyészségektől, bíróságoktól, megtisztításukat a törvényellenes elfogult pártbefolyásoktól.

Az ország korszerű gazdasági – társadalmi - kulturális előrehaladásának *elmaradhatatlan* része a globalizálódás felgyorsuló objektív folyamatai között *az egyenjogúságon, a nemzeti szuverenitáson, a kölcsönös tiszteleten és érdekeken alapuló külpolitika*. Az emberiség és hazánk, az országunkat közvetlenül körülvevő államok közös érdeke a béke megőrzése, a hódító háborúk, a haszontalan és pazarló esztelen militarizálás megakadályozása. Nem csak a hivatalos, de a civil külkapcsolatokban is vezérlő elemmé kell váljon a népek szabadságtörekvéseivel való szolidaritás az egész világon. A magyar nép külön saját érdeke, a szomszédainkkal való jó viszony ápolása, a vitás kérdések békés rendezése: ez használ az országainkban élő nemzetiségi kisebbségek kölcsönös szabad fejlődésének, közvetlen régióink nyugalmanak.

A jövőbe tekintő demokratikus politikából nem maradhat ki a jó értelemben vett globalizálódó világunkban *a természet védelme, az egészséges környezet biztosítása, a nyersanyagok, az energia ésszerű felhasználása, a még terméketlen földi területek hatalmas tartalékainak az emberiség javára történő felhasználása*.

Ezeket a XXI. századi új kihívásokat a már több mint hat és félmilliárd számára, s országunkban is *egy korszerű új baloldali alternatíva* képes mozgásba hozni. Véleményem szerint ma olyan helyzetben vagyunk, hogy nem a nézetkülönbségek hitvitáit kell elsősorban előtérbe helyezni, hanem a társadalmak fejlődésének előbbre vivő gyakorlati feladatait. Természetesen a nézetek tudományos, demokratikus tisztázására is a múlt és a jelen helyes megítélése, a jövő távlati szempontjából nélkülözhetetlenül szükség van, mégis ez nem zavarhatja meg a közvetlenül és az azt követő időszakban előttünk álló sorsdöntő tennivalókban, a cselekvésben való együttműködésben a megegyezést és közös fellépést.

Széchy András,
a Május Elseje Társaság Örökös Tagja

FÁKLYA

a Május Elseje Társaság híradója

Alapító szerkesztő: Berényi Ferenc

Felelős szerkesztő: Dr. Tóth Miklós

Szerkesztő: a Szerkesztőbizottság,

Tagjai: Kovács György,

Dr. Orbán Péter, Szebeni András

Felelős kiadó: Dr. Aggod József

Cím: 1023 Budapest, Zsigmond tér 8.

Telefon: 335-4236

Nytsz.: B/PHF/805/1991

Internet: <http://faklya.extra.hu>

E-mail: majl1tars@freestart.hu

Nyomda: Vasas-Köz Kft. Budapest